

AVSIKTSFÖRKLARING

AVSEENDE PILOTPROJEKT – FYRTIOTALISTERNA ETT KULTURARV

1 Parter

Kungl. biblioteket (härefter benämmt ”**KB**”),
Organisationsnummer: 202100-1710,
Box 5039,
102 41 Stockholm
Diarienummer: 122-1082-2009

Sveriges Författarförbund (härefter benämmt ”**SFF**”),
Organisationsnummer: 802004-7687,
Box 3157,
103 63 Stockholm

2 Definitioner

I denna avsiktsförklaring avser:

(i) ”**Fyrtiotalisterna**”: Ett urval av fyrtiotalister – lyrik, prosa och tidskriftsartiklar (se Bilaga 1: A–1: C), tillhopa 12 lyriker med sammanlagt 46 verk, 10 prosaister med sammanlagt 48 verk samt tidskriftsartiklar.

(ii) ”**Pilotprojektet**”: Digitalisering och tillhandahållande på KB:s webb av Fyrtiotalisterna.

(iii) ”**KB:s webb**”: Det gränssnitt genom vilket Fyrtiotalisterna ska tillgängliggöras.

(iv) ”**Förhandlingsperioden**”: Tiden fr.o.m. 2009-12-15 och längst t.o.m. 2010-03-31.

(v) ”**Projektperioden**”: Tre (3) år fr.o.m. Förhandlingsperioden har avslutats.

3 Bakgrund / KB:s och SFF:s målsättning med detta avtal

3.1 KB har sedan 1661 samlat in, bevarat, beskrivit och tillhandahållit den svenska tryckproduktionen i dess helhet. KB har därför en unik position i svenskt kultur- och samhällsliv i kraft av sina rika samlingar. I dag kan KB inte fungera fullt ut som en modern resurs för forskning och studier. För att tillhandahålla det litterära kulturarvet krävs att samlingarna är tillgängliga även digitalt. SFF delar KB:s ambition.

3.2 Rättigheterna till KB:s samlingar är spridda med hänsyn till materialkategorier varför ett tillhandahållande via webben av praktiska och legala skäl är omöjligt med nuvarande lagstiftning. KB och SFF konstaterar att lagstiftningen medför

inlåsnings effekter och omöjliggör en spridning av sådant material som inte finns kommersiellt tillgängligt på marknaden.

- 3.3 På grund av att upphovsrättslagen inte tillhandahåller adekvata legala medel kan KB och SFF i nuläget endast initiera ett ytterst begränsat pilotprojekt benämnt Fyrtiotalisterna. Med hänsyn till de nuvarande legala förutsättningarna och frånvaron av kollektiva avtalslicenser har KB och SFF initialt identifierat ett material som har stort kulturvärde – Fyrtiotalisterna – och som så vitt avser rättigheter är avgränsat till en upphovsman per verk.
- 3.4 Pilotprojektet har som målsättning dels att uppmärksamma ett för svensk litteraturhistoria viktigt decennium, dels att inleda arbetet med Sveriges digitala bibliotek (se pkt 3.7 nedan). I detta syfte har KB och SFF träffat denna avsiktsförklaring med innebörd att 2010 ska denna litteraturskatt i digital form lanseras på KB:s webb.
- 3.5 Syftet med denna avsiktsförklaring är, bland annat, att fastställa ett ramverk för förhandlingarna av ett avtal angående Pilotprojektet och övriga frågor som är relaterade till ett avtal, t ex rättighetsklarering.
- 3.6 KB och SFF har därför träffat denna avsiktsförklaring och gemensamt utfäst sig att efter bästa förmåga verka för ett avtal enligt de principer som framgår nedan.
- 3.7 Parallellt med denna avsiktsförklaring har KB och SFF tillsammans med Svenska Förläggareföreningen (SvF) offentliggjort en gemensam ambition att skapa ett digitalt bibliotek (Sveriges digitala bibliotek) med svenska böcker som inte längre finns tillgängliga på marknaden.

Fyrtiotalisterna är tänkt som ett pilotprojekt (Pilotprojektet) inför arbetet med Sveriges digitala bibliotek. SvF är inte part av denna avsiktsförklaring men föreningen är informerad om och ger sitt stöd till Pilotprojektet, eftersom rättighetsklareringen ska hanteras med hänsyn tagen till tidigare tecknade avtal för de aktuella verken.

4 Förhandlingsperioden och villkoren för en licens

KB och SFF är överens om att ett licensavtal ska innefatta, men inte vara begränsat till, stadganden angående följande (4.1–4.5):

4.1. Licensen ändamål

Syftet med licensen är att möjliggöra för KB att fungera som en resurs för forskning och studier samt att tillgängliggöra en del av det litterära kulturarvet för allmänheten.

4.2 Upplåtelsestid

Upplåtelsen löper under Projektperioden, dock längst till och med (i) att en reviderad upphovsrättslag har trätt i kraft vilken möjliggör för KB att träffa avtal om en kollektiv avtalslicens som medger tillgängliggörande av upphovsrättsligt skyddat material på Internet samt (ii) att ett sådant licensavtal har träffats.

4.3 Åtagande

SFF åtager sig att klarera rättigheterna och att medverka till att en licens utfärdas som medger att KB kan tillgängliggöra Fyrtiotalisterna på KB:s webb i enlighet med denna avsiktsförklaring.

4.4 Garantier / Skadestånd

SFF ska svara för att erforderliga rättigheter enligt vad som anges i detta avtal klareras med respektive rättighetshavare. För det fall tredje man, med vilken SFF inte klarerat erforderliga rättigheter, skulle påstå att KB kränker dennes rätt vid utnyttjandet av angivna licens ska SFF hålla KB fullt skadeslös vid händelse av rättsliga anspråk samt för de kostnader, t ex rättegångskostnader men inte begränsat till sådana kostnader, som KB skulle kunna ådra sig i anledning av att ett sådant anspråk riktas mot KB.

4.5 Kostnader

Oaktat vad som anges i 4.4 står vardera parten samtliga sina kostnader i anledning av Pilotprojektet.

5 Allmänna villkor för denna avsiktsförklaring

5.1 Fullständig reglering / Ändringar i denna avsiktsförklaring

Alla skriftliga eller muntliga åtaganden och utfästelser som föregått denna avsiktsförklaring ersätts av innehållet i denna avsiktsförklaring jämte bilagor. Ändringar av och tillägg till denna avsiktsförklaring ska för att vara bindande vara skriftligen avfattade och behörigen undertecknade av KB och SFF.

5.2 Förhandlingsskyldighet

Under Förhandlingsperioden är KB skyldigt att i första hand inleda förhandlingar med SFF innan KB äger inleda förhandlingar med någon tredje part avseende ett samarbete av det slag som beskrivs i denna avsiktsförklaring.

5.3 Rättsverkan

Förutom denna artikel (5.3) samt artikel 5.1–5.2 och artikel 5.4 i denna avsiktsförklaring, vilka ska vara legalt bindande för KB och SFF, är denna avsiktsförklaring inte avsedd att vara legalt bindande och inte heller att utgöra en uttömmande summering av de kontraktuella villkoren och/eller de kommersiella/verksamhetsanknutna målen hos KB och SFF. Denna avsiktsförklaring uttrycker emellertid KB:s och SFF:s nuvarande önskemål och samförstånd i avvaktan på det ytterligare underlag, den legala granskning och de förhandlingar som ett avtal förutsätter.

5.4 Tvist

Tvist avseende giltighet, tolkning, tillämplighet eller tillämpning av denna avsiktsförklaring samt därur härflytande rättsförhållanden får inte hänskjutas till domstol utan ska slutligt avgöras genom Stockholms Handelskammars skiljeförfarande. Understiger tvisteföremålet ett värde av SEK tvåhundra-femtiotusen (250 000) eller om KB och SFF enas därom ska Stockholms Handelskammars förenklade förfarande tillämpas. Skiljeförfarandet ska ske på svenska och äga rum i Stockholm.

Detta avtal har upprättats i två (2) likalydande original exemplar, varav KB och SFF tagit var sitt.

Stockholm 2009-12-15

Stockholm 2009-12-15

Kungl. biblioteket

Sveriges Författarförbund

Gunnar Sahlin
Riksbibliotekarie

Mats Söderlund
Ordförande

Bilagor:

Bilaga 1: A 12 lyriker med sammanlagt 46 verk.

Bilaga 1: B 10 prosaister med sammanlagt 48 verk.

Bilaga 1: C Tidskriftsartiklar.

Bilaga 1:A

Författare - lyrik	Verk	Kommentar
Lindegren, Erik (1910-1968)	Mannen utan väg (1942)	
	Sviter: Dikter (1947)	
	Vinteroffer (1954)	
Vennberg, Karl (1910-1995)	Halmfackla: dikter (1944)	Urval
	Tideräkning (1945)	
	Fiskefärd: dikter (1949)	
	Gatukorsning: dikter (1952)	
	Vårövning (1953)	
	Synfält (1954)	
	Vid det röda trädet: dikter (1955)	
	Tillskrift: dikter (1960)	
	Från ö till ö: dikter (1979)	
Aspenström, Werner (1918-1997)	Skriket och tystnaden (1946)	Urval
	Snölegend (1949)	
	Litania (1952)	
	Hundarna (1954)	
	Dikter under träden (1956)	
	Jordvagga - Himmelstak (urval 1979)	
	Sorl (1983)	
Liffner, Axel (1919-1994)	Opus 0,09 (1947)	
	Semikolon (1951)	
	Glanslöst (1956)	
	Vardagsbilder (1969)	
Thoursie, Ragnar (1919-)	Emaljögat (1945)	Urval
	Nya sidor och dagsljus (1952)	
	Kråkorna skrattar (1989)	
Alfons, Sven, (1919-1996)	Backspegel mot gryningen (1949)	Urval
	Ängelens bild (1961)	
Grave, Elsa (1918-2003)	Inkräktare (1943)	Urval
	Bortförklaring (1948)	
	Från taggarnas värld (1958)	
	Hungersöndag (1967)	
	Vid nödläge (1969)	
	Mödrar som vargar (1972)	

	Slutförbannelser (1977)	
Wide, Anna Greta (1920-1965)	Nattmusik (1942)	Urval
	Orgelpunkt (1944)	
	Dikter i juli (1955)	
	Broar (1956)	
Fors, Harald (1911-1996)	Jag är nyansernas älskare (1943)	Urval
Dagerman, Stig (1923-1954)	Dagsedlar (1954)	
Anderberg, Bengt (1920-2008)	Fåglar (1946)	Urval
	Kristofer (1947)	
	Den känslöfulle vargen (1952)	
Sjödín, Stig (1917-1993)	Sotfragment (1949)	Urval
	Nattliga besök (1950)	

Bilaga 1: B

Författare – prosa	Verk	Kommentar
Jonsson, Thorsten (1910–1950)	Som det brukar vara (1939)	Urval
	Fly till vatten och morgon (1941)	
	Konvoj (1947)	
	Dimman från havet (1950) (postumt utgiven)	
Aurell, Tage (1895–1976)	Martina (1937)	Urval
	Skillingtryck (1943)	
	Smärre berättelser (1946)	
	Nya berättelser (1949)	
	Victor (1955)	
Arnér, Sivar (1909–1997)	Skon som krigaren bar (1943)	Urval
	Plånbok borttappad (1943)	
	Knekt och klerk (1945)	
	Du själv (1946)	

	Egil (1948)	
	Han – Hon – Ingen (1951)	
	Tvärbalk ((1963)	
Sjögren, Peder (1905–1966)	Svarta palmkronor (1944)	Urval
	Kärlekens bröd (1945)	
Oswald, Gösta (1926–1950)	Den andaktsfulle visslaren (1946)	Urval
	En privatmans vedermödor (1949)	
	Rondo (1951) (postumt utgiven)	
	Christinalegender (1963) (postumt utgiven)	
Anderberg, Bengt (1920–2008)	Kain (1948)	Urval
Dagerman, Stig (1923–1954)	Ormen (1945)	Urval
	De dömdas ö (1946)	
	Nattens lekar (1947)	
	Tysk höst (1947)	
	Dramer om dömda (1948)	
	Bränt barn (1948)	
	Bröllopsbesvär (1949)	
Ahlin, Lars (1915–1997)	Tåbb med manifestet (1943)	Ej fullständig produktion
	Inga ögon väntar mig (1944)	
	Min död är min (1945)	
	Om (1946)	
	Jungfrun i det gröna (1947)	
	Fromma mord (1952)	
	Natt i marknadstältet (1957)	
	Nattens ögonsten (1958)	
	Bark och löv (1961)	
Erikson, Bernt (1921–)	Porträtt av diktaren som oändligt universum (1950)	Ej fullständig produktion
Gyllensten, Lars (1921–2006)	Camera obscura (1946)	
	Moderna myter (1949)	
	Det blå skeppet (1950)	
	Barnabok (1952)	
	Carnivora (1953)	
	Senilia (1956)	

	Juvenilia (1965)	
	Lapptäcken – Livstecken (1976)	

Bilaga 1: C Tidskriftsartiklar.

40-talister - tidskrifter (artiklar)
Horisont : litterär kalender (1941-1944)
40-tal (1944-1947)
Poesi : tidskrift för lyrik (1948-1950)
Prisma (1948-1950)
Utsikt (1948-1950)

Kommentar:

Förslag till kompletteringar för att öka webbplatsens användbarhet för forskare, studenter och allmänhet:

1. Lägg till recensioner av verken i anslutning till dessa för att visa på hur de mottogs av sin samtid och hur uppfattningen om 40-talister förändrades över tid.
2. Ge referenser till eller lägg ut i fulltext centrala artiklar om verken och 40-talisterna i anslutning till dessa.